

Mbi Programin e Edukimit me “Rregullat e Trafikut Rrugor” ne Shkolla te cdo rendi dhe shkalle

Prof.Dr. Shkelqim Zeqo

Dhjetor 2015

Hyrje

- Ne vitet 90- te shekullit te XX ne te gjitha vendet e BE u hartuan “Kodet Rrugore” te reja dhe “Kodi i Ri Rrugore” i Italise 30 prill 1992 i cili parshkon ne nenin 230 predispozicionin e programeve te edukimit te trafikut rrugor , me qellim perfitimin nga ana e nxenesve te sjelljeve korrekte dhe ndergjegjesimin e tyre si “perdorues te rruges” , ne te cilin u mbeshtetem dhe n Kodin Rrugor i Shqiperise **L I G J Nr.8378, date 22.7.1998 KODI RRUGOR i REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË** , ku ne nenin 225 parashikojme fjal per fjale predispozicionin per pregatitjen e programeve te edukimit te trafikut rrugor , me qellim perfitimin nga ana e nxenesve te sjelljeve korrekte dhe ndergjegjesimin e tyre si “perdorues te rruges” njesoj si ne Kodin italian.

Vazhdim

- Per te realizuar qelimin e lartpermendur te “Kodit Rrugor” ne te gjitha vendet e BE-s me porosi te Komisionit te BE-s u kerkua qe te realizohe, brenda nje perjudhe 6-12 muaj, nje merondum bashkpunimi ndermjet **Ministri te Arsimit ne marveshje me Ministrine e Puneve Publike dhe te Ministris te Puneve te Brendeshme** qe ne mbeshtetje te nenit 230 te dekretit te ligjit te dates 30 prill 1992 sipas te cilit te parishikohet **zhvillimi, si nje veprimtari e detyrueshme, ne shkollat e cdo niveli e programeve te “Edukates te Trafikut Rrugor(ETR)** , duke harminizuar njohurit e principeve te sigurise rrugore , si persa i perket rruges , sinjalistikes perkatese , rregullave te pergjitheshme te drejtimit te automjeteve dhe rregullave te perdoruesve te rruges. Qe u realizua me sukses ne te gjitha vendet antare te BE-s te asaj kohe

Vazhdim

- Keto detyra te lidhura me inisjativat qe i besohen edukimit shkollore , me qellim qe ti pergjigjen ne nje menyre te pershtateshme kompleksit gjithnje ne rritje te problemeve te shoqerise kontemporane , ne shtrirjen e te clave shkolla merr nje rrol te rendesishem ne parandalimin e toksikodipendences dhe te AIDS , shmangien drejt rruges dhe krimit te te rinjeve
- Keto inisjativa , tashme ne veprim , na japin nje kuader referimi kulturore , metodologjik dhe administrativ te vlefshem per edukimin me **“Rregullat e Trafikut Rrogor”** ne shkollat e te gjithë nivelev

Vazhdim

Edhe Kodi Rrugor Shqiptar ne nenin 225 te tij na detyron qe te zhvillojme programet perkatese “ si aktivitete te detyrueshme “ ne shkallet e te gjitha niveleve dhe shkolleve , duke perfshire dhe kopshtet e femijve , qe permbajne principet e sigurise rrugore si dhe regullat e pergjitheshme per drejtimin e automjeteve , si dhe rregullat e sjelljes te perdoruesve te rruges

Ne fakt siguria rrugore si nje ceshtje shume dimensionale e bashkejeteses shoqerore dhe demokratike kerkon te filloje te hyje ne menyre specifike ne kuptimin me te gjere formues si sitem edukimi , te ciles duhet ti pergjigjet sistemi edukativ i detyrueshem shkollor .

Ne fakt gjate ketyre dy dekadave ne kete drejtim eshte bere shume pak per te mos thene se nuk eshte bere asgje.

Vazhdim

Fazat e jetes qe kalohen ne kopshtet e femijve dhe ne sistemin shkollor te detyrueshem (3 deri ne 18 vjec) cfaqen faktikisht si esenziale per nje formim te vazhdueshem dhe progresiv te personalitetit te objektit dhe ne profilin e sjelljes sociale.

Edukimi me rregullat e siguris rrugore konsiston , duke filluar nga nje instrument baze per zhvillimin e sjelljeve individuale dhe te grupit ne kohe dhe ne hapsire dhe qe duhet te synoje , ne objektivin e pervesesimit progresiv te njohurive dhe te aftesive te nevojshme te cilat individi duhet ti ruaj dhe ti aplikojte per te gjitha perjudhen e jetes se tije .

Vazhdim

Duhet qe shkolla te parashikoje mundesite dhe te vlersoje te gjitha referencat , qe dalin nga kodi rrugor , duke i integruar me elementet informativ formatin qe tashme egziston ne programet ne fuqi ne Vendet e BE-s ne te gjitha sistemet e shkollave .

Te tilla baza gjejne vend dhe vlersohen ne sferen e projektit qe paraqet permbajtjen organike brenda te cilit sintetizohen zgjedhje te ndryshme kulturore ,organizative , operative qe karakterizojne oferten edukativo-formuese ne shkolla .

Kopshtet e femijve

Objektivat e Pergjitheshme

Kopshtet e femijve formojne nivelin e pare te sistemit shkollor dhe karakterizohen si ambjente edukative te bazuara ne mardheniet pozitive qe zhvillohen ne brendesi te tyre , ne pikpamje te arritjes te nje sigurie gjithnje e me te madhe per vajzat dhe djemt e kesaj moshe .

Ne shoqerin e sotme , rruga dhe ato qe ndodhin ne te , kane marre nje kompleksitet dhe nje artikulum gjithnje e me te madh , dhe krijojne perfytyrime te ndryshme ne perputhje me strukturen e lidhjeve te eksperiences te jetes te femijve . Ato duke realizuar identitetin e tyre personal , nepermjet nje perballje te vazhdueshme dhe te qendrueshme me ambjentin ne te cilin jetojne dhe ne transformimet e thella ne te cilat jane te pranishem , nepermjet nje procesi qe i drejton ato marrin pjese ne format e para te organizimit te eksperiencave ne rikonstruktimin e realitetit qe i rrethon .

Kopshtet e femijve , kane keshtu, ndermjet detyrave te tjera edhe ato qe ti njoh femijte me rregullat elementare te perdorimit te siguris per te qene te vetedishem per sistemet rrugore.

Vazhdim

Tregues te programeve

Nder me kryesoret:

“lojrat” perfaqesojne format me te privileguara te procesit te edukimit: te ketyre moshave , pergatitisin kushtet e deshiruara nepermjet te clave femijet arrijne te zhvillojne veprime te pershtateshme ne rruge . Keshtu femijet realizojne zhvillimin e kapacitetit per kuptimin dhe perceptimin e kontrollit te skemave te zakonshme baze , qe te dijne te zoterojn veprimet e tyre motorike nepermjet lojrave , te programuara ne menyre te favorshme me kordinimet motorike , te karakterit te pergjithshem , te karakterit specifik dhe ne grup .

“Bisedat dhe fjalet ” perbejne sferen e eksperiences ne te cilin rruga dhe ato qe ndodhin ne te mund te paraqiten ne nje tersi komunikimi shume kompleks , te pasur me kerkesat e femijve .

“Hapsira , rregulli dhe masat ” mblidhen ne nje ambjent ne te cilin femijet realizojne sigurine dhe stimen e tyre , nepermjet aftesise per tu orjentuar dhe per te realizuar zgjidhje te pavarura .

“Aktivitetet e jetes te perditeshme” , ato te levizjes nga shtepia ne shkolle dhe anasjelltas . Ambjentet e shkollave ofrojne mbi te gjitha raste te shumta te simulimit te ngjarjeve qe ndodhin ne rruge .

“ ngjarjet , koha dhe natyren ” nepermjet rruges ofrojn per shkollen dhe nje seri rastesh te reflektimit dhe te perpunimit te tyre ne rafshin historik , natyror dhe shkencor .

Shkollat Fillore (viti I-V)

Ne programet e shkollave fillore , percaktohet si objektiv kryesor – edukimi i te gjithe femijeve te kesaj moshe (nxenesve) me bindjet demokratike ne kuptimin me te gjere te tyre, duke perfshire edhe sensibilizimin e “problemeve te shendetit, te respektit per mjedisin natyrore , sjelljen korrekte kundrejt qenieve te gjalla (kafsheve) , ne ruajtjen e strukturave dhe objekteve te sherbimit publik , te sjelljes ne rruge , etj.”.

Edukimi me normat e sigurise rrugore , duke filluar me futjen ne forme oportune ne shkollat fillore te ketij programi , i ve si qellim vehtvetes pergjithesimin e qellimit qe pershkon ate program , ne perputhje me disiplinat e tjera qe zhvillohen programet kulturore dhe edukative ne shkollen fillore per te formuar nje veprimtari te dobisheme per te realizuar objektiva te tille , ne te cilat permbajtjet specifike ofrojne mundesine e nje ballafaqimi te menjehershme me eksperiencen e perditshme te nxenesve dhe paraqesin pikenisje te vlefshme qe i shtyjne te behen te ndergjegjeshem per veprimet e tyre dhe i nxit ne nje mesim aktiv me ambientet e permasave te shkolles .

Objektivat specifik

Ne kuadrin e ketyre shkollave programet didaktike konsistojne ne reformimin e pergjithshem dhe specifik , rreth objektivave te pergjithshem te edukimit rrugor. Me instrumenta te pershtatshem didaktik (**inisiativave , aktiviteve , momenteve te studimit dhe kerkimit , ushtrimeve , etj.**), ne vazhdim te 5 viteve te programeve, te kesaj shkolle duke mbajtur parasysh principin e gradualitetit dhe te vazhdimesise, shkolla dhe mesurit duhet te ndjekin objektivat e meposhteme.

- a) njohuri të organizimit shoqëror që i përkasin në kontekst jetës së fëmijëve;
- b) njohja e rregullave dhe normave të jetës sociale, në referencë të rrugës;
- c) zotrimin e mjeteve për të kuptuar sistemin e rregullave të qarkullimit rrugor.

Një nivel optimal i njohurive, për nxënësit e këtij niveli të shkollës, do të përbëhet nga informacioni teknik mbi argumentat që lidhen me trafikun rrugor, nga përvoja e drejtpërdrejtë e problemeve të marrë nga jeta e përditshme, nga kontaktet me të rriturit, ekspertë, referenca të huaja , për përvetësimin e elementëve e sjelljes dhe e modeleve të referimit.

Indikacionet kurrikulare

Në perspektivën e edukimit të përgjithshëm të subjektit, në të cilat kombinohen të gjitha disiplinat, e studimit të mjedisit shoqëror dhe sjelljen e tyre hyn veçanërisht si pjesë e studimeve shoqërore. Kjo disiplinë, duke përfshirë fushën më të gjerë të studimeve historike dhe gjeografike, është, në fakt, e përshtatshme për të përmbledhur, shqyrtuar, ndërtuar format e sjelljes grup individual dhe, përfshihet në situata të ndryshme të jetës me të cilat fëmijët janë ftuar të përballen brenda dhe jashtë shkollës. Megjithatë edhe disiplina të tjera në programin mësimor ofrojnë ide, stimujt, referenca që vepron për të nxitur formimin e sjelljes korrekte në fushën e edukimit të sigurisë në rrugë.

Edukimi fizik: aktivitetet ushtrimore të kësaj disipline , synojn dhënien e aftësive të "kapacitetit ndjerje-perceptim "; "deputimin e aftësive të koordinimit për zgjedhjen e lëvizjes, menaxhimin dhe ,kontrollin e saj "; "Zotërimin e lëvizjeve trupore"; " Organizimin në hapësirë dhe koha dhe koordinimin e përgjithshëm dinamik "; Aktivitetet e orjentuara janë të përshtatshme veçanërisht për nxitur zotrimin lëvizjeve trupore për të realizuar qëndrimet dhe sjelljet në respektimin e veprimtaris publike dhe rregullat e jetës shoqërore, në lidhje me relizimin e sjelljes të duhur në rrugëve.

Matematika: aktiviteti i zgjidhjes të problemeve, të zbatuara në përvojat praktike dhe reale të fëmijëve; studimi i përvojave hapësinore, realizimi i modeleve dhe vizatimeve, përfaqësimet skematike e aspekteve të realitetit fizik; procedurat e matjeve; aktivitetet e potencialitetit logjik (skematizimet, klasifikimet, deduksionet), janë drejtpërsëdrejti të transferueshme përvojat e nevojshme për të kryer edukimin në lidhje me sjelljet në rrugë

Historia - Gjeografia - Shkencat:paraqesin rindërtimin me intelekt të fakteve historike; fitimin mbi nocionin e perceptimit të koordinatave hapësirë-kohë të ngjarjeve; vëzhgimin e imjedisit dhe ndryshimet e tij historike; ndryshimi i marrëdhënieve midis mjedisit dhe shoqërisë njerëzore, si dhe problemet e ndërveprimit; lokalizimin e fenomeneve ; thellimin e marrëdhënieve ndërmjet shoqërisë moderne dhe territorit; ekologjin e sjelljes njerëzore ndaj botës natyrore dhe sistemeve të prodhimit, të cilat janë gjithashtu mundësi për formimin e sjelljes korrekte të qytetarit, në mardhëniet ndërmjet njerzve dhe rrugës.

Shkollat e nivelit të dytë të grades të parë (nente vjecare) *Objektivat e përgjithshëm*

Objektivat e përgjithshëm

Në fund të ciklit të formimit të nxënësve preadolisht duhet :

- 1) të demonstrojnë se kanë asimiluar elementet thelbësore të edukimit themelor ligjor të internalizimit të rregullave të sjelljes që i bëjnë të mundur bashkjetesën shoqërore dhe demokratike.
- 2) të demonstrojnë se kanë fituar sjellje korrekte dhe të ndërgjegjshme si përdorues të rrugës
- 3) të dijnë të përdorin dhe të zbatojnë rregullat kryesore të Kodit Rrugor ,
- 4) të njohë shenjat rrugore "në situatën e treguar."
- 5) të demonstrojnë njohuri për rregullat e sjelljes dhe funksionimit të mjeteve mekanike
- 6) të dijnë se si të zbatojnë rregullat e duhura në rast të aksidenteve (ndihmës së parë).
- 7) të jenë të vetëdijshëm për situatat e ndryshme të trafikut dhe të dijnë se si të lëvizin pa rrezikuar veten e tyre dhe të tjerët, duke i ditur plotësisht rreziqet që mund të hasen nga ato vete apo nga të tjetër.
- 8) të demonstrojnë ndërgjegjësimin e qëndrimeve negative të një natyre psikologjike në marrëdhëniet njeri-makinë (narcisizëm, instinkt pushtet, mitizimin e mjeteve mekanike).
- 9) të demonstrojnë ndërgjegjësim të faktorëve patologjike që mund të shkaktojnë rrezik dhe dëme në trafikun rrugor (mungesa e higjienës së ushqimit, drogave dhe alkolit që veprojnë në refleksët, etj).
- 10) të demonstrojnë ndërgjegjësim për rreziqet dhe dëmet e shkaktuara në shëndetin e njerzve nga trafiku shurdhues dhe ndotës që mund të shkaktojë stres dhe madje edhe dëme fizike veçanërisht nëse teprohen në përdorim ekskluziv të mjeteve motorrike për zhvendosjeve së tyre.

Indikacionet kurikulare

“Kolegjet e lektoreve”, në përputhje me këto qëllime edukative, treguesit e përgjithshëm të programit të përgjithshëm të edukates të trafikut në kuader të dimensioneve të tjera të edukimit me dimensionet e tjera ndër-sektorial të formimit të para-adoleshentëve për të qenë me përmbajtje dhe të harmonizuar në projektet e institucioneve arsimor; nga të njëjtin organe kolegjal duhet të jenë përgjegjëse për përcaktimin e kuotave kohore të ndarjes për aktivitetet e edukates të trafikut dhe identifikimin e aftësive, stafit, resurseve dhe kushteve organizative të nevojshme për zbatimin e tyre.

“Këshilli perkates i shkoles”, duke pranuar këto indikacione të përgjithshme të mësimi dhenies, ku planifikimi kurrikulave përshkruan vetë rrugën e saj të projektit të edukimit. Ata duhet ti referohen përmbajtjes programatik duke nënkuptuar objektivat e edukimit që janë të listuara më sipër për shkallën e parë të përshtatjes, domosdo gjenerike, në nivelin e shkollimit (për moshën 11-14 vjet).

Përcaktimi i **“objektivave specifike”** dhe zgjedhjet rezultojn të orjentuara dhe të organizuara në përmbajtje, duke respektuar parimet e edukimit në vazhdueshmëri, bazuar në një artikulum përmbylles për një sistem nentevjekar të ciklit shkollor, duke filluar që në vitin e parë me një verifikim të kujdesshëm e dijeve të arritura në arsimin fillor.

- **“Këshilli Kursit”** në veprimtarin e tyre autonome me veprimtarin e tyre programatore paraqesin çdo herë kontributet tematike të disiplinave individuale në programin mësimor

Pikëpamja metodologjike

Metoda te qëndrueshme dhe efektive janë ato të hulumtimit dhe puna ne grup dhe ekip me karakteristika interaktive që inkurajojnë pjesëmarrjen aktive dhe operative dhe motivojnë përfshirjen e tyre , në respektimin e karakteristikave psikologjike te një faze evolutive, në të cilin zhvillohen kapacitetet për respekt të ndërsjellë dhe bashkëpunim sociale dhe një pohim te rritjes te autonomisë dhe ndjenjën te përgjegjësisë. Vetëm nepermet shembullit t'i propozojë keshillit (Bordit) të aktiviteteve të në përputhje me nevojën për psiko-pedagogji përfaqësuese:

- lojra dhe konkurse të rregullave të trafikut rrugor ;
- marrja nga nxenesit e roleve të ndryshme (këmbësorë, polic trafiku, etj) në kryerjen lojë;
- ushtrime të ndryshme simulim;
- zbulimi dhe verbalizimi i shkeljeve e rregullave të Kodit Rrugor në situata reale dhe te simuluar;a
- ushtrime në natyrë si në hapësira te mbrojtura dhe në situata reale me ndihmën e Policis rrugore;
- ushtrime dhe teste për përvetësimin e përdorimit të sigurt të mjeteve mekanike (biçikleta dhe me motorcikleta);
- aktivitete sportive ne rruge (maratonë, etj);
- ushtrime për të matur dhe të intensifikojë shkallën e vëmendjes dhe kapacitetin e reagueshmeris te nxënësve në situata të trafikut;
- ushtrime për të zhvilluar aftësitë motorike dhe aftësinë për të dominuar emocionet ndërgjegjsimin,
- aktivitete te mbështetura nga teknologjitë edukative (shfaqje dhe diskutimet e filmave, etj) sidomos ato multimedia interaktive që e bëjnë më efektive procesin e edukimi me simulime e ngjarje të vërteta që çojnë në individualizimin cilësor te mësimdhënies;
- përfaqësimi dhe / ose analiza me gjuhë të ndryshme (letrare, figurative, foto-filmike, etj) të botes te "rrugës" dhe përvojat shumëformëshe te fenomeneve sociale që ndodhin aty (Me veprime qe kryhen si individualisht dhe ne ekip);
- manifestime te dedikuara edukimit te trafikut me lojëra, konkurse dhe cmime .

Shkollat e mesme të nivelit të dytë (per klasat e 10 deri ne te 12-te)

Qëllimi themelor

Nxenesit kanë përvetësuar gjatë viteve të mëparshme të shkollës një "ndërgjegje shoqërore", dhe kanë arritur nëpërmjet njohurive të fituara edhe sjellje rrjedhimore të përgjegjshme, për të siguruar përputhshmëri me disa rregulla të jetës shoqërore në interes të individit dhe komunitetit. Qëllimet e edukimit të personalitet global bashkohen në këtë grupmoshë me interesin e tyre për përdorimin e automjeteve të transportit privat ku nuk janë më vetëm motorçikletë , nevoja që të rinjtë të fitojnë njohuri të saktë për të gjitha çështjet në lidhje me përdorimin e duhur dhe të sigurt të mjeteve mekanike. Duke u kuptuar se institucioni arsimor nuk duhet të veprojë si një "auto-shkollë", megjithatë, thelbësore është përfitimi nga të rinjtë i njohurive të detajuara të rregullave të përfshira në "Kodin Rrugor" dhe sanksionet që rrjedhin nga dështimi i tyre për të përmbushur kërkesat e funksionimit të makinave dhe rreziqeve dhe përfshirjen në aksidente nga përdorimi jo i përshtatshëm i këtyre mjeteve .

Treguesi i Kurrikulave

- Në institucionet shkollore klasike, përmbajtjet teorike shkencore të Kodit Rrugor mund të trajtohen në mënyrë të përshtatshme në “**Edukimin Qytetar**”, duke vlersuar në këtë mënyrë dimensionin 'qytetrues' të edukates të trafikut, ndërsa historia mund të jetë disiplina përmes të cilit terhiqet vëmendja e drejtpërdrejtë ndaj realitetit teknik-ekonomik të sektorit të transportit.
- Edhe në shkollat e drejtimit teknike mund të konsiderohet si më e përshtatshme edukata qytetare, të cilës i janë shtuar edhe elemente të edukimit Juridik dhe Ekonomik, me mundësitë e ofruara nga këto disiplina të të kuptuarit të realitetit shoqëror për anën e njohjes së rregullave që rregullojnë jetën dhe marrëdhëniet në një perspektivë të respektit, përgjegjësisë dhe solidariteti.
- Përmbajtja e lendeve teknike mund të kontribuojë për edukatën e trafikut përmes shqyrtimit të çështjeve të tilla si përdorimi i duhur i transportit publik, ndërsa lëndet e fushës së artit mund të japin veten zhvillimin e qëndrimeve të vetëdijshme përkundrejt të gjitha formave të Informacioneve të komunikimit vizual. Ato duhet të theksojnë se në aktivitetet gjuhësore janë zhvilluar të mësuarit e përdorimit verbal dhe joverbal të renditetit që artikulojnë shenjat rrugore. Në shkollat profesionale objektivat e edukates të trafikut arrihen nëpërmjet zhvillimit të moduleve arsimore të përfshira në planifikimin e përgjithshëm, por të zhvilluara këtu, në një zgjedhje, në fushën e disiplinave ligjore dhe ekonomike, për vlera që këto disiplina arrijnë në edukatën qytetare dhe social-politike.

Vazhdim

Duhe konsideruar, gjithashtu, që në të gjitha institucionet e arsimit të mesëm edukimi fizika është disiplina me të cilën gjendet lidhja me edukaten e trafikut në objektive dhe përmbajtjes. Ajo mund të sigurojë një drejtim të përbashkët pune. Mësuesit përgjegjës për këtë disiplinë mund t'i besohet funksioni i koordinimit të aktiviteteve praktikat, të programuar sipas nevojave të identifikuara në shkollë të veçanta dhe të realizohet me mbështetje të mundshme të agjensive jashtë fushëveprimit të shkollës. Fushat më të privilegjuar për realizimin me efektivitet të edukates të trafikut janë **Projektit Shëndetit**, i cili mund të ndjek edukaten e trafikut , si dhe **Projektet Rinore**, brenda të cilave janë të lidhura tema diskutimi lidhur me "Rrugen" kuptohet si "ambiente të jetes."

Ndërkohë që vlen të theksohet se si në Kodin e ri Rugor Italian dhe në ato të shume vendeve të BE-s nën 230 dhe ato që lidhen me të, janë tejkaluar, dhe kërkesat për problemet e "Edukates të trafikut" janë diversifikuar duke u shtrirë në probleme të pushtetit lokal , për të qenë me aktuale dhe me prapë publikut , duke i kaluar në institucione të reja lokale të krijuara me objektiva me specifike si **"Zyrat e kujdestaris Publike të të Miturve"**

Vazhdim

Duke e konsideruar “**sigurin rrugore**” një problem gjithnjë e më të rëndësishme, ndër problemet e tjera të edukimit të të rijve , si një objektiv kryesor, sikurse dhe veprimet finalizuese të përdorura për përhapjen e kulturës së sigurisë rrugore: fëmijët me entuziazmin e tyre mund të jenë ambasadorët e këtij mesazhi të rëndësishëm, si në familje edhe në mesin e miqve të tyre.

Në këtë kuadër psh kanë lindur në bazë të refleksionit dhe të vetëdijes që është kërkuar për tu përgatitur nga Zyra e kujdestaris Publike të të Miturve të rajonit autonom të **Friuli Venezia Giulianj**ë “programi”, që përdoret për çdo nxënës të shkollave fillore dhe që shpjegon konceptet themelore të edukimit dhe siguris rrugore me qëllimin që ti mësoj nxënësve më të vegjël qasjen e duhur ndaj trafikut dhe rreziqeve të tij, trajnimin e tyre për të qënë të kujdesëshëm nëpërmjetmet të mësuarit të njohurive të para të Kodit Rrugor nepermjet programeve specifike si Quasar. Ku Chiara, Marco të cilët kanë “folur” tashmë në programet analoge të disiplinave të edukimit ne kete nivel shkollimi , me vajzat dhe djemtë për të “**drejtat e tyre themelore**”, do të flasin edhe për një tjetër temë të rëndësishme siç është: siguria rrugore.

Edukata e trafikut me Quasar

Argëtim dhe lojërat rrisin nivelin e vëmendjes të fëmijëve dhe mund të bëjë lehtësisht më të kuptueshme konceptet vështirësi e kultit të të kuptuarit.

Tekst mesimor per Klasen III , IV dhe V

TE MESOJM
Bashkarisht
Cfar eshte TRAFIKU

Msc. Ing. Drita Hima

Tirane 2014

Nga i cili po japim me poshte vetem nje fragment ilustrues të një leksioni

MIRDITA FEMIJ !!!!!

Le të mësojnë së bashku se si të sillen në rrugë

SE PARI DUHET TE DIJME SE:

Sapo dalim ne rruge ne jemi “**PERDORUES te RRUGES**”

Ne fakt jemi

KEMBESOR

kur jemi ne kembe

CIKLIST

kur jemi me bicikleta

MOTORCIKLIST

kur jemi me skuter

MOTORIST

kur jemi me motor

AUTOMOBILIST

kur jemi me makina

PASAGJER

kur udhetojm me automjete ose me motor

Me kete rast ,Kujtohuni gjithmonë të mos harroni

- të përdorni, dhe te kërkonit ta përdori gjithmonë
Rripin e Sigurisë apo Kaskën , shoferi që drejton makinën
apo motorin me të cilin po udhëtoni ju

- Pra, nëse ne jemi
PERDORUES TE RRUGES ,
ne duhet te dijmë

RREGULLAT e QARKULLIMIT RRUGOR

dhe të mësojmë atë çfarë të rriturit e quajnë
KODI RRUGOR

DUHET TE DINI SE !!!!!!!!

1

Nëse ne do të shkojmë me biçikletë ne bëhem

“shoferë”

se ne drejtojm një mjet.

Çiklistët duhet të din **rregullat e qarkullimit** ashtu si **shoferët** që drejtojn nje makin apo motor.

2

Çiklist dhe Kembesoret

janë përdoruesit më të rrezikuar te rruges

kështu që ato duhet

të mbrohen nga **gabimet e të tjerëve**

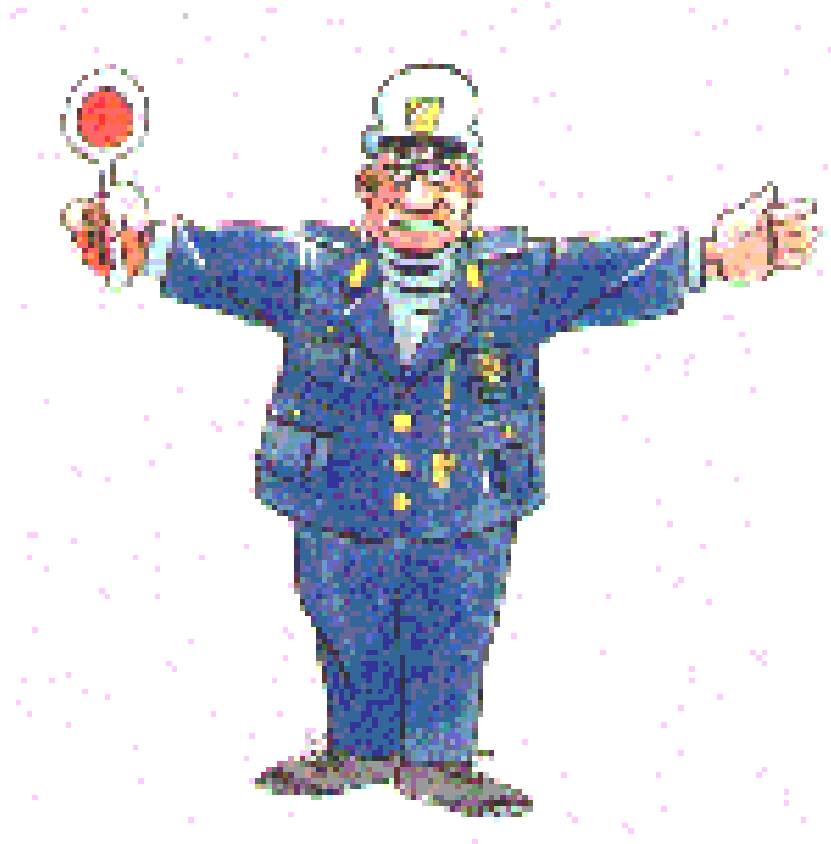
3

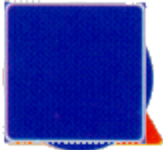
Për sigurinë tuaj

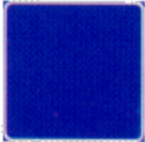
Gjithmon kujtoni Çfarë do permendim ne vijim

(Nëse diçka nuk është e qartë, **kërkoni shpjegime nga me te rriturit**)

**Le te Mesojm me pare
FORMEN
E SINJALEVE KRYESORE RRUGORE**

FORMA	Cfar Perfaqeson	Shpjegime
	SINJALET e RREZIKUT	Jane Trekendore Sono : Kane nje bordur te kuqe , Brenda kane nje fushe te bardhe . Eshte dhene brenda tyre , ne qender , nje figure qe na tregon natyren e rrezikut qe cfaqet.
	Sinjalet e ndalimit te veprimit	Jsane ne forme rethore : Kane nje bordur te kuqe , interno bianco. Lloji i ndalimit paraqitet a natura me nje figure dhene brenda tyre , ne qender , nje figure qe na tregon del cartello. Gli unici colorati in modo diverso sono il divieto di sosta e quello di fermata (vedi più in basso)
	Sinjalet e detyrimit	Sono circolari: hanno colore blu , con all'interno un disegno che indica un obbligo da seguire. La natura dell'obbligo è rappresentata da un disegno dipinto al centro del cartello.
	Sinjalet e drejtimit	Sono quadrati o rettangolari: hanno colore blu o verde , con all'interno un disegno o una scritta che ci indica qualche cosa. Per esempio informazioni sulla distanza da altre città.

Projetke te tjera

PROGETTO DI EDUCAZIONE STRADALE AMICO VIGILE

Preojekte te tjera

Matteo Gozzini

PROVINCIA
DIBRESCIA

Assessorato alla
Sicurezza e
Polizia Provinciale

Comune di
Lonato del Garda (Bs)

Associazione Italiana Familiari
e Vittime della strada onlus
(AIFVS)

Bertarelli Group

IL CODICE AMICO

**Corso di Educazione Stradale
per i bimbi della Scuola Primaria**

Projekti te tjera

Projekte te tjera

La strada giusta

Comune di Montemurlo

Polizia Municipale

Progetto

Educazione stradale

Interventi nella scuola
materna - elementare - media

Projekte te tjera

- **giovedì**
10 dicembre
2015 | [SEGNALA UN SITO](#) | [NAVIGATORE](#) | [I MIEI BANNER](#) | ORA SEI IN: » [HOME](#) » RICERCA
Cliccando sul titolo del sito si aprirà una nuova finestra e si andrà all'indirizzo del sito scelto. I siti sono accompagnati dall'indicazione della nazionalità.

La mia ricerca Ecco i risultati della ricerca effettuata con le parole chiave inserite. Ho trovato **11** siti.

Sei a pagina: 1 • [2 Educazione stradale](#) [Italiano] Segnali stradali (immagini e spiegazioni), norme di comportamento, primo soccorso. Data inserimento: 10/10/2000 - trovato nella sezione: [Didattica e studio](#)
[Percorsi sicuri](#) [Italiano] Un'esperienza collettiva realizzata dagli alunni della scuola elementare "Cavezzali" di Bergamo, nell'ambito del Progetto "Per una città sostenibile delle bambine e dei bambini". Data inserimento: 02/06/2002 - trovato nella sezione: [Scuole online](#)
[Vigile Amico](#) [Italiano] Per imparare ad essere bravi utenti della strada, l'educazione stradale in forma di divertimento. Data inserimento: 19/11/2002 - trovato nella sezione: [Didattica e studio](#)
[La Strada Siamo Noi](#) [Italiano] Il primo portale dedicato all'educazione alla sicurezza stradale. Data inserimento: 17/04/2003 - trovato nella sezione: [Didattica e studio](#)
[Sicuri sulla strada](#) [Italiano] Un portale sulla sicurezza stradale, a cura della Michelin. Data inserimento: 08/08/2003 - trovato nella sezione: [Portali e motori](#)
[Polyland](#) [Italiano] Sito per i bambini a cura della Polizia del Canton Ticino (Svizzera). Data inserimento: 23/08/2003 - trovato nella sezione: [Internet per i bambini](#)
[Istituto Fiaba](#) [Italiano] E' il sito di una scuola (materna ed elementare) di Palermo. Data inserimento: 07/06/2005 - trovato nella sezione: [Scuole online](#)
[Educazione stradale](#) [Italiano] Sito didattico a cura della Polizia Locale (Vigili Urbani) del Comune di Bergamo. Data inserimento: 24/02/2006 - trovato nella sezione: [Didattica e studio](#)
[Questura di Enna](#) [Italiano] Il Progetto "Police Friend" con molte iniziative educative per bambini e ragazzi. Data inserimento: 22/03/2006 - trovato nella sezione: [Internet per i bambini](#)
[Istituto di Ricerca Sociale Cuniolo](#) [Italiano] Sito dell'Istituto di Ricerca Sociale Cuniolo, finalizzato all'informazione ed alla sensibilizzazione sul tema della sicurezza stradale. Data inserimento: 28/03/2007 - trovato nella sezione: [Volontariato e associazioni](#)

Shënim

Ndërmjet Kodeve Rrugore të vendeve të ndryshme të gjuhës anglo-sakson (Britania e Madhe, Irlanda, SHBA, Afrika e Jugut, Australia) kanë zgjedhur, si terminologji teknike, referimi Konventën e OKB mbi Trafikun Rrugor të datës 8.11.1968 dhe përditësimet e suksesshme të trafikut në Kodin Amerikan sepse, në përgjithësi, ai , sic konfirmojnë ekspertet Italian të Kodit Rrugor , nga ku ne kemi përshtatur kodin tonë rrugor , është më i përshtatur me Kodet Rrugore në veprim . Prof.Dr.Shkelqim Zeqo